STUDNA

SPIS JELÍNKOVI

Nakladatelství ČAS
Edice Český ČAS

Ilona Vejvalková

Ilona Vejvalková

STUDNA

SPIS JELÍNKOVI

Nakladatelství ČAS

Edice Český ČAS

TRAGÉDIE V OBCI VONOKLASY

PRAHA 13. února (ma) — Oddělení vyšetřování VB Středočeského kraje zjišťuje okolnosti rodinné tragédie, k níž došlo v noci na úterý v obci Vonoklasy v okrese Praha-západ. Vyhořel zde domek, v jehož troskách byly nalezeny ohořelé lidské pozůstatky. Na dvoře ve studni byla pak objevena mrtvola majitele domku. Pátrání vedlo ještě k další oběti, kterou by třicetiletý syn majitele. Byl nalezen na silnici asi 3 kilometry od požáru s těžkou řeznou ranou na krku. Lékaři označili jeho stav za velmi vážný. Totožnost uhořelého nebylo možno identifikovat.

Rudé právo
14. 2. 1968

Tragédie ve Vonoklasech před objasněním

Zraněný syn majitele domku je již mimo nebezpečí

PRAHA 14. února (Od našeho zpravodaje) — Pracovníci odboru vyšetřování VB Středočeského kraje pokračují ve zjišťování okolností tragické události v obci Vonoklasy na okrese Praha-západ. Jak jsme již oznámili, vypukl v této obci v noci na úterý požár rodinného domku, v němž byly nalezeny pozůstatky lidského těla. Později pak byl objeven 57letý majitel domu utonulý ve studni a o tři kilometry dále byl nalezen 29letý syn majitele domu s řeznými ranami na krku.

Pracovníci Bezpečnosti pátrali okamžitě po všech skutečnostech, jež mohou vést k objasnění celé události. V plné práci jsme je zastihli i my ve středu dopoledne na místě události. Sdělili nám, že požár vznikl, jak ukázalo ohledání, v noci na úterý mezi třetí a čtvrtou hodinou. Jeho ohniska, patrná na několika místech v budově, potvrzují, že byl založen.

V obci není žádná jiná budova obehnána tak vysokým plotem — skoro 3 metry — jako právě tato. Z jedné strany brání pohledu do zahrady plechová bariéra na plotě. Dosud zjištěné okolnosti nasvědčují, že uhořelou osobou je nejspíše matka poraněného syna, manželka majitele domu. V požářišti byl nalezen i budík ukazující deset minut před půl čtvrtou. Utonulý majitel domu měl na ruce čs. hodinky, které se ani po dvanácti hodinách, ponořeny ve studni pod vodou, nezastavily.

Motivy celé události Bezpečnost podrobně zkoumá. Důležité bude jistě výpověď syna, který se již — jak nám sdělili vyšetřovatelé — natolik zotavil, že bude brzy schopen vypovídat. Závažný bude také výsledek středeční pitvy utonulého.

Pracovníci Bezpečnosti shromažďují další fakta, jež pomohou tragický případ rozuzlit.

Rudé právo
15. 2. 1968

Mnohé napověděla pitva, další řeknou rozbory

Bezpečnost intenzívně pracuje na objasnění tragédie

PRAHA 15. února (ma) — Jak nám ve čtvrtek sdělili pracovníci Bezpečnosti, kteří vyšetřují tragédii ve Vonoklasech v okrese Praha-západ, shromažďují se další fakta a očekávají se odborné posudky. Znalci se zabývají podrobným ohledáváním oděvů, provádí se rozbor krve ze stop na studni, posuzují se i stopy na řezných nástrojích atd. Poraněný syn, jehož svědectví má značný význam, zůstává i přes zlepšený zdravotní stav nadále v nemocničním ošetření.

Mnohé napověděla pitva, která ukázala, že majitel domku zemřel následkem utonutí. Na zápěstí ruky měl hlubokou řeznou ránu. Jeho manželka nezemřela uhořením, ale smrt nastala proražením dutiny lebeční, vniknutím krve do mozku po ranách tupým předmětem do hlavy. Důležité je, že byly na místě činu nalezeny také dva řezné nástroje.

Z dosavadních výsledků šetření vyplývá, že ing. S. Jelínka poslal otec 12. února kolem 23. hodiny pro vodu. Při čerpání vody ze studně byl ing. Jelínek nejprve silně udeřen do hlavy a poté pořezán ostrým předmětem na krku. Vzápětí byl sražen do 10 metrů hluboké a 76 cm široké studně, v níž byly asi dva metry vody. Těžce zraněný se snažil zachránit, a když se dostal několik metrů nad hladinu vody, byl znovu sražen dolů padajícím tělem. Po hodině se mu podařilo ze studny vyšplhat. Když uviděl hořící dům, volal matku v domnění, že je někde nablízku. Protože volání zůstalo bez odezvy, vydal se hledat pomoc. Rozrušení a vysílení mu ztěžovaly orientaci, a tak se dostal až do Černošic III-Vráže, kde zůstal v promáčeném obleku zcela fyzicky a duševně vyčerpán v bezvědomí ležet.

Kriminalisté zkoumají všechno, co by mohlo vést k objasnění tragického dramatu — především z té stránky, zda šlo o rodinnou tragédii, nebo účast cizí osoby. Na objektivní závěry si musíme ještě počkat.

NÁPADY ZA MILIÓN

Rudé právo
16. 2. 1968

Ilona Vejvalková

STUDNA

SPIS JELÍNKOVI

Některé příběhy úplně nezmizely. Jen čekaly, až je někdo znovu vytáhne na světlo.

Únor roku 1968.

Dvě mrtvá těla a jeden přeživší.

Policie případ uzavřela jako vraždu a sebevraždu.

Ale jak to bylo doopravdy?

Copyright, Photographs © Ilona Vejvalková, 2026

Editor, Preface, Photographs © Josef Pepson Snětivý, 2026

Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Šulcová, 2026

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2026

ISBN 978-80-7475-597-2

Když mě paní Ilona Vejvalková oslovila s nabídkou vydat tento rukopis, byl jsem poctěn a bez váhání jsem souhlasil.

A jistě Vás nepřekvapí, že mi na mysli vytanul „jistý“ seriál ze sedmdesátých let. Ne, nejsem jeho vášnivým divákem či obdivovatelem (pokud něco obdivuji, pak geniální hudbu Zdeňka Lišky a profesionální výkony všech zúčastněných v čele s herci a režisérem Jiřím Sequensem). Z těch několika mála epizod, které jsem viděl, mi v paměti utkvěla právě Studna.

Nejen díky sugestivnímu podání a – to nemá cenu zastírat – morbiditě, ale také vzhledem k faktu, že byl tento díl ušetřen politického „zarámování“, které mi už jako dítěti bylo proti srsti.

Pokud tam něco takového přece jen bylo, odpusťte prosím, neviděl jsem Studnu desítky let. A nakonec přece jen být mohlo! S překvapením jsem se totiž z rukopisu paní Vejvalkové dozvěděl, že i u takového čistě kriminálního případu zapracovaly vlivy „shora“.

To, jak autorka zasazuje jednotlivé aspekty do kontextu, je jen jedna z mnohých předností její práce. Za sebe bych vypíchl ještě pečlivost a empatii. Dokonce bych – v jisté nadsázce, která ale není příliš velká – řekl, že je škoda, že se tehdy kolem této hrůzy a jejího vyšetřování neobjevil někdo jako ona. Možná bychom se bývali dozvěděli celou pravdu.

A v neposlední řadě jsou zastávky této neveselé historie krásně zasazeny do jednotlivých lokalit. To mě jako vášnivého a píšícího cestovatele vždy potěší. Navzdory temnému příběhu cestujeme „sluncem zalitými místy“: Vonoklasy poblíž mého bydliště a našeho sídla, tajemnou, ale navýsost malebnou Olešnicí v Orlických horách, velebným poutním místem jménem Křtiny, bývalým augustiniánským klášterem na pražském Kar-

lově… Jejich návštěvu Vám, bez ohledu na Studnu, mohu jen doporučit. A snad se Vám budou líbit i fotografie, které Vám jednotlivá dějiště ukážou.

Paní autorka se do příběhu ponořila natolik, že Vám předkládá i svou vlastní, beletrizovanou verzi některých okamžiků. Tyto pasáže poznáte podle toho, že jsou vysázeny kurzívou. Berte je prosím nikoli jako faktografický text (a už vůbec ne jako přepis úředního dokumentu), ale jako subjektivní – a ovšem také empatický a na znalosti reálií založený – pohled. Pro úplnost dodávám, že pes, jehož jméno se nám nepodařilo zjistit, dostal v jejím podání fiktivní jméno Alan.

To, co se oné únorové noci ve Vonoklasech stalo, je příšerné. Ale snad ještě příšernější je skutečnost, že celá tragédie byla svým způsobem zbytečná. Možná by bývalo stačilo naslouchat Jelínkovým, pokusit se pochopit jejich problémy a pohled na svět okolo… Člověka až zamrazí, když si uvědomí, kam až mohou vyústit banální sousedské spory či domnělé i skutečné – ale v případě dobré vůle vždy napravitelné – křivdy.

Snad jsme i my něco málo napravili či upřesnili. Mám na mysli oficiální i mediální obraz, který si vybírá a zdůrazňuje pouze to, co se mu hodí.

A především: paní Vejvalková má nejen můj dík, ale také můj obdiv za to, jak se své mise zhostila.

Josef Pepson Snětivý

PROLOG

Tato kniha nemá být soudem, odbornou studií a už vůbec ne bulvární senzací. Je výsledkem cesty, na kterou bych se dřív snad ani neodvážila vydat.

Nejsem vyšetřovatel, odborník na komunistický režim ani titulovaný historik v bílých rukavičkách. Jsem jen amatérská badatelka, která věří, že pátrat po pravdě má smysl, i když se už možná nikdy nedozvíme všechno.

Můj příběh není rekonstrukcí vyšetřovacího spisu. Je to cesta ženy, která sedí u starých dokumentů a přenáší na papír tok svých myšlenek, vlastní uchopení fungování dřívějšího systému i fiktivní beletristické střípky inspirované skutečností.

Knihu jsem psala s úctou ke všem zúčastněným i pozůstalým, bez záměru někoho křivě obvinit nebo poškodit.

Pokud se rozhodnete jít se mnou, držte se pevně. Příběh plný nejasností právě ožívá.

Otazník nad tragédií

PRAHA (sč). — Včera večer byla vydána první podrobnější zpráva o zatímních výsledcích vyšetřování tragédie, která se udála v noci z 12. na 13. února v obci Vonoklasy v okrese Praha-západ, a jež si kromě dalšího vyžádala dva lidské životy a jednoho těžce zraněného. Podle sdělení VB byl požár rodinného domku St. Jelínka úmyslně založen, jak o tom svědčí tři zjištěná ohniska.

MAJITEL domku S. Jelínek byl nalezen ve studni a podle výsledku soudní pitvy se prokázalo, že zemřel utonutím. Jeho manželka nezemřela uhořením, ale následkem proražení dutiny lebeční a vniknutí krve do mozku po několika ranách tupým předmětem do hlavy. Těžce zraněný syn, inž. S. Jelínek, kterého nalezli místní občané s řeznou ranou na krku v obci Černošice III.-Vráž, je mimo nebezpečí. Na místě činu byly zajištěny dva řezné nástroje, které jsou předmětem kriminální expertizy.

Mladého inž. S. Jelínka poslal 12. února kolem 23. hodiny jeho otec pro vodu ke studni. Při čerpání vody byl nejprve silně udeřen do hlavy, poté napaden ostrým předmětem na krku a sražen do studně, hluboké 10 metrů. Těžce zraněný se snažil zachránit, ale když se dostal několik metrů nad hladinu vody, byl znovu sražen padajícím člověkem do hloubky studně. Po hodině úsilí se mu podařilo dostat se ven; když viděl hořící domek, volal matku v domnění, že je nabitaku a poté se vydal hledat pomoc. Fyzicky a duševně vyčerpán, došel až do místa, kde upadl do bezvědomí a kde ho také později našli občané.

Podle sdělení orgánů VB sledují kriminalisté při vyšetřování činu dvě verze — přímou účast cizí osoby mimo rodinu anebo rodinnou tragédii. Ve vyšetřování se dále pokračuje.

▲ ▲ ▲

TOLIK PRVNÍ úřední sdělení; je potěšitelné, že noviny na něj nemusely tentokrát čekat tak dlouho, jako to bylo dosud běžné. Podle našich informací, které jsme získali v prostředí, ve kterém k tragédii rodiny Jelínkových došlo, je zřejmé, že kořeny a prvopočátek činu nutno hledat v době mnohem vzdálenější osudnému pondělku. I tato tragédie je svědectvím toho, že ne všude a ne vždy dokázala společnost zlikvidovat staré, neblaze proslulé sousedské vztahy (a máme tím na mysli jenom vztahy, které bývaly ve své době námětem románů o nesvárech sousedů, sudičství pro maličkost apod.). V případě Jelínkových nešlo zdaleka o maličkosti; ty mohly být snad kdysi na začátku, ale možná, že i ony vedly k uzavřenosti před ostatními občany, k zatrpklosti i vůči úřadům a funkcionářům.

NEBÝVÁ JISTĚ snadné nalézat vždy řešení, přijatelné pro vadící se strany, ale to ničeho nemění na povinnosti co nejpřijatelnější řešení hledat. Dejme tomu, že v poslední fázi Jelínkovi už dospěli k přesvědčení, že jejich názory nemohou nad být oslyšeny; dokázali všichni, kteří jejich starosti znali být jen z bohatých úředních spisů, vyčerpat všechny prostředky k tomu, aby padla fakticky i obrazně ona bariéra, do které se kdysi uzavřela tato rodina před ostatním světem? (Tím nemyslíme jen onen dvojitý vysoký plot, jímž obehnali svoji „pevnost").

NEPŘEVLÁDLA právě v tomto případě netečnost, neúslednost a možná i vlastnosti jiné nad zdravým rozumem? Cožpak to byl jediný případ, kdy třeba počáteční nepochopení může vést až ke ztrátě soudnosti v krajnosti až k duševním útrapám? Vyšetřování ukáže, zda šlo v tomto případě o neblahé řešení bezvýchodné situace či jiný motiv; buď jak buď, mělo by to být poučením. Ne všichni naši občané žijí v souladu se socialistickou morálkou a v duchu socialistických vztahů mezi lidmi . . .

Sa

Svobodné slovo
15. 2. 1968

Vonoklasy: NEJASNO

PRAHA (sa) — V naší redakční poště se objevilo i několik dopisů, ve kterých se nás čtenáři dotazují na výsledky šetření kriminalistů případu ve Vonoklasech, při kterém přišli dva lidé o život. Na Hlavní správě VB se nám včera dostalo pouze stručné informace: nejvěrohodnější výpověď může poskytnout těžce zraněný inž. Jelínek, který je však zatím ještě v nemocničním ošetření. Dosud nebylo možno vyšetřování uzavřít. Fámy o tom, že šlo o akci „špionážního" charakteru lze — podle našich informací — téměř s jistotou vyloučit. Dostalo se nám ujištění, že nám bude umožněno informovat čtenáře ihned, jakmile bude případ objasněn.

Svobodné slovo
29. 2. 1968

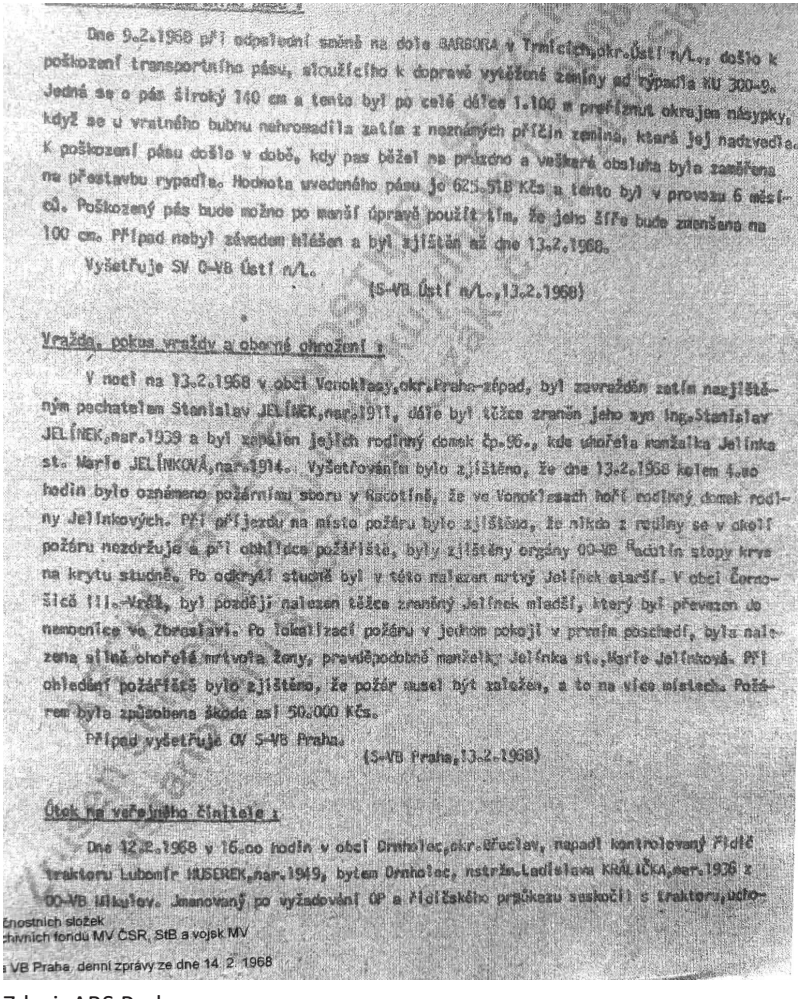

Dne 9.2.1968 při odpolední směně na dole BARBORA v Trmicích,okr.Ústí n/L., došlo k poškození transportního pásu, sloužícího k dopravě vytěžené zeminy od rypadla KU 300-9. Jedná se o pás široký 140 cm a tento byl po celé délce 1.100 m preříznut okrajem násypky, když se u vratného bubnu nahromadila zatím z neznámých příčin zemina, která jej nadzvedla. K poškození pásu došlo v době, kdy pas běžel na prázdno a veškerá obsluha byla zaměřena na přestavbu rypadla. Hodnota uvedeného pásu je 625.518 Kčs a tento byl v provozu 6 měsíců. Poškozený pás bude možno po menší úpravě použít tím, že jeho šíře bude zmenšena na 100 cm. Případ nebyl závodem hlášen a byl zjištěn až dne 13.2.1968.

Vyšetřuje SV O-VB Ústí n/L.

(S-VB Ústí n/L.,13.2.1968)

Vražda, pokus vraždy a obecné ohrožení :

V noci na 13.2.1968 v obci Vonoklasy,okr.Praha-západ, byl zavražděn zatím nezjištěným pachatelem Stanislav JELÍNEK,nar.1911, dále byl těžce zraněn jeho syn Ing.Stanislav JELÍNEK,nar.1939 a byl zapálen jejich rodinný domek čp.96., kde uhořela manželka Jelínka st. Marie JELÍNKOVÁ,nar.1914. Vyšetřováním bylo zjištěno, že dne 13.2.1968 kolem 4.oo hodin bylo oznámeno požárnímu sboru v Radotíně, že ve Vonoklasech hoří rodinný domek rodiny Jelínkových. Při příjezdu na místo požáru bylo zjištěno, že nikdo z rodiny se v okolí požáru nezdržuje a při obhlídce požářiště, byly zjištěny orgány OO-VB Radotín stopy krve na krytu studně. Po odkrytí studně byl v této nalezen mrtvý Jelínek starší. V obci Černošicě III.-Vráž, byl později nalezen těžce zraněný Jelínek mladší, který byl převezen do nemocnice ve Zbraslavi. Po lokalizaci požáru v jednom pokoji v prvním poschodí, byla nalezena silně ohořelá mrtvola ženy, pravděpodobně manželky Jelínka st.,Marie Jelínková. Při ohledání požářiště bylo zjištěno, že požár musel být založen, a to na více místech. Požárem byla způsobena škoda asi 50.000 Kčs.

Případ vyšetřuje OV S-VB Praha.

(S-VB Praha,13.2.1968)

Útok na veřejného činitele :

Dne 12.2.1968 v 16.oo hodin v obci Drnholec,okr.Břeclav, napadl kontrolovaný řidič traktoru Lubomír HUSEREK,nar.1949, bytem Drnholec, nstržn.Ladislava KRÁLIČKA,nar.1936 z OO-VB Mikulov. Jmenovaný po vyžadování OP a řidičského průkazu seskočil s traktoru,ucho-

...čnostních složek
...chivních fondů MV ČSR, StB a vojsk MV

...VB Praha, denní zprávy ze dne 14. 2. 1968

Zdroj: ABS Praha

Ilona Vejvalková

CESTA ZA PŘÍPADEM

Už jako malá holka jsem milovala knihy. Se svým dědečkem jsem byla v knihovně každý týden. Dodnes si vybavuji, jak se knihovnice chytala za hlavu, když nás viděla ve dveřích.

„Pane Galetka, co já vám najdu? Vždyť vy už jste tady přečetl asi všechno."

Měla pravdu. Ale jeho srdeční záležitost byly westernovky a detektivky. A k detektivkám jsem si tak našla cestu i já. Zbožňovala jsem tajemno a záhady. Zatímco moje vrstevnice hltaly Bravíčka, já Agathu Christie, a za kapesné si v novinovém stánku kupovala Stopy hrůzy. Knihy pro mě vždy znamenaly únik z reality.

Později se přidaly historické publikace a skutečné události. Jakmile jsem se dozvěděla o nějakém příběhu nebo případu, okamžitě jsem hledala knižní podobu.

Nejinak tomu bylo i s příběhem Jelínkových. Měla jsem v hlavě spoustu otázek, ale kniha žádná. A tak se mi někde vzadu v hlavě pomalu rodila myšlenka, že to zkusím sama. Vzrušovala mě představa dotknout se historie jinak než zprostředkovaně a zkusit psát doopravdy – nejen do šuplíku. Bylo to, jako bych konečně našla sama sebe. Odkrývat celý případ kousek po kousku bylo, jako když se před vámi otevírá tajemná

komnata. Váháte, jestli dveře pootevřít ještě víc, ale zvědavost vás žene dál.

Jednoho letního dne padlo rozhodnutí. Měsíce jsem pátrala po střípcích, vyhledávala vzpomínky, každé jméno i detail. To všechno mě přivedlo k jedinému cíli: do Prahy, do archivu, kde ležel spis rodiny Jelínkových. Potřebovala jsem vidět originál, dotknout se papíru, který kdysi drželi kriminalisté. Tušila jsem, že mě tam čekají strohé zápisy, data a protokoly, kterým možná ani nebudu rozumět, ale třeba taky klíč k příběhu, který byl příliš rychle uzavřen.

Večer před cestou jsem téměř nespala. Procházela jsem bytem a kontrolovala, co si vzít ještě s sebou. Káva na stole zůstala nedopitá, na snídani jsem ani nepomyslela. Myšlenky utíkaly k tomu, co mě čeká.

Vlak odjížděl brzy ráno. Nastoupila jsem mezi ostatní cestující, kteří mířili do práce a ke všedním povinnostem. Posadila jsem se k oknu, tašku položila k nohám a sledovala krajinu, jak se za sklem pomalu rozjasňuje. Pole ještě zůstávala v ranním oparu a vesnice se probouzely k životu. Na nástupištích přistupovali další cestující, všichni ponořeni do svých vlastních myšlenek.

V hlavě jsem měla jen místa a osoby, které mě přivedly až na tuto cestu. Vonoklasy. Jelínek. Studna. Major Strouhal. Ungr. Košan. Kolem nich se všechno točilo. A hlavně otázky, které mě neopouštěly: Kdo byl skutečným pachatelem? Proč se výpovědi tolikrát měnily?

Vedle mě si sedla starší paní, na klín si rozložila noviny, které začala pečlivě pročítat. O kousek dál mladý muž v obleku dřímal s hlavou opřenou o sklo. Oni mířili do přítomnosti, a já

do míst, která mě vrátí zpátky v čase. Každý kilometr, který vlak ukrajoval, zvyšoval moje napětí a nervozitu z něčeho nového. Vstupovala jsem do příběhu, jenž se mě bude dotýkat víc, než si zatím dovedu představit. Už nebyla cesta zpět.

Když vlak vjel do Prahy, žaludek se mi sevřel. Hlavní nádraží hučelo lidmi a hlasy se mísily do jednoho proudícího hluku.

Budova archivu vypadala tak majestátně. S velkými okny a barevnými prvky. Mnoho lidí ji však míjelo bez povšimnutí. Ani já jsem dříve netušila, jaké poklady může skrývat.

Za dveřmi mě čekala procedura, která měla obyčejnému prostoru dodat vážnost. Nesmělo mi zůstat velké množství osobních věcí. Vše uzamknout do skříňky. Zaskočilo mě to. Na chvíli jsem musela opustit všechno, co mě spojovalo s venkovním světem. Kabelku, mobil, peněženku… Zůstala jsem jen já, zápisník, propiska a notebook. Na krku plastová visačka s nápisem Badatel. Bylo to zvláštní slovo... Vždyť ještě před pár měsíci jsem byla čtenářkou novinových článků, amatérskou sběratelkou informací, a teď jsem stála na prahu místa, kde se ta role badatele stávala oficiální. Visačka se mi houpala na krku jako klíč, který mi brzy otevře dveře do jiné reality.

Při vstupu do badatelny mě ovinulo naprosté ticho. Bylo zvláštní, s občasným klapnutím tužky o stůl, každý mluvil pološeptem. Když mi paní archivářka přinesla šedý svazek, srdce mi poskočilo. Hlavou mi hned běžely obrazy vyšetřovatele, který svazek poprvé otevřel, zapisovatele, jenž do něj vsunul čerstvě napsané listy, inženýra Jelínka, který připojil svůj podpis. Už jako dítě jsem vnímala historii intenzivně. Stačilo se jen dotknout studeného kamene starého hradu, a já cítila vůni ohně a slyšela dusot koní.

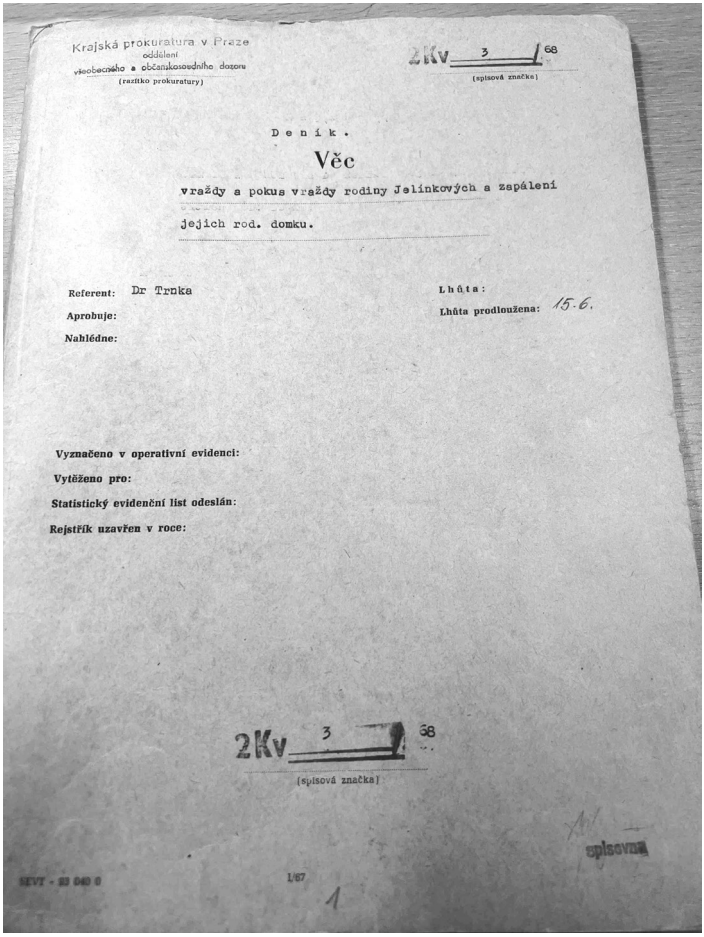

Krajská prokuratura v Praze
oddělení
všeobecného a občanskosoudního dozoru
(razítko prokuratury)

2Kv 3 68
(spisová značka)

Deník.

Věc

vraždy a pokus vraždy rodiny Jelínkových a zapálení jejich rod. domku.

Referent: Dr Trnka
Aprobuje:
Nahlédne:

Lhůta:
Lhůta prodloužena: 15.6.

Vyznačeno v operativní evidenci:
Vytěženo pro:
Statistický evidenční list odeslán:
Rejstřík uzavřen v roce:

2Kv 3 68
(spisová značka)

spisovna

SEVT - 93 040 0

1/67

1

Vyšetřovací spis (zdroj: SOA Praha)

Přede mnou ležela první strana. Do nosu mě udeřila vůně starého papíru, archivního prachu a vůně historie, kterou nedokážu popsat. Vůně, kterou nenajdete v knihách ani na internetu. Dá se zažít jen tehdy, když v rukou držíte originál.

Dne 14. února 1968

Červený hasičský vůz se řítil úzkou vesnickou silnicí k Vonoklasům. Z rádia v autě slabě šuměl signál, než ho velitel jedním švihem vypnul. Bylo jasné, že dnešní noc nebude jako ostatní.

„To bude zase nějaká stodola nebo chlív," zamručel mladý hasič sedící vzadu, ale velitel se tvářil vážně. Dostal osobní telefonát od okresního velitele. Neříkal podrobnosti. Jen „Vonoklasy, Jelínkovi."

Když auto zatočilo k osadě, byl už vzduch těžký dýmem.

Hasiče překvapil obrovský oplechovaný plot s bránou, kterou museli násilím vyrazit. Plameny zasáhly spodní patro a mířily dál do patra. Vchodové dveře do domu byly zavřené, ale na rozdíl od vstupní brány nebyly zamknuté. Hasiči odvedli rychlou práci a oheň se jim podařilo dostat pod kontrolu během chvíle.

„Okna i dveře jsou zavřené," hlásil jeden z hasičů.

Velitel kývl. Všem bylo jasné, že v domě někdo je, ale nikdo se neodvážil říct nahlas, co jim problesklo hlavou.

Dům byl plný kouře. Nábytek zčernalý, záclony se proměnily v černé roztřepené cáry. Procházeli dům systematicky.

„Sem nechoďte," zvolal z patra velitel na mladšího kolegu.

Bylo už pozdě. Ten obraz si jako nováček ponese do konce života. Na podlaze ložnice leželo tělo. Nebylo celé. Oheň si vybral, co nechat a co zničit. Tvář byla přikrytá spadlým rámem z postele. Šaty se spekly s kůží.

„Hele, není to divný? Oheň začal dole, dveře sem byly zavřený jen na kliku. Ta osoba se snad ani nesnažila utéct," přemýšlel nahlas velitel.

Oba tiše hleděli na budík, jehož ručičky zalilo roztavené sklo v čase 3:25.

Mezitím, co jedna skupina hasičů dál prohledávala trosky domu, druhá na povel velitele spustila čerpadlo, aby prohlédli studnu. Motor zaburácel a hadice začala pracovat. Voda se zvedala ve víru. Pak se něco pohnulo. Jemný odpor a následně záškub hadice. Stroj zarachtal.

„Zastav to!"

„Co se děje?"

„Něco tam je, sakra!"

Konec hadice zavadil o těžký předmět. Dva muži se sklonili a uviděli tělo. Bledé a ztuhlé. Jelínek. Jeden z nich odstoupil a zvracel. Jiný se posadil na zem, hlavu vložil do dlaní a neříkal nic. Dům, který ještě nedávno hořel, teď ztichl úplně. Tělo přikryli plachtou a čekali na kolegy z kriminálky.

Krátce po rozednění, když slunce nesměle rozevíralo obzor, vystoupil ze zelené Volhy vyšetřovatel Josef Strouhal. Tiše zaklapl dveře a zastrčil ruce do kabátu. Telefonát ho zastihl ve spánku, byl rozmrzelý a nevyspalý. Před zamračenýma očima se mu rýsoval obrys domu, který ještě čpěl ohořelým dřevem.

„Požár lokalizován kolem čtvrté ráno," hlásil hasič v umouněné bundě. „Uvnitř jsme našli ženské tělo. Ležela na posteli, spálená. Identifikace zatím podle náušnic. S největší pravděpodobností to bude Marie Jelínková."

Strouhal přikývl. Odvedli ho na dvorek ke studni. Byla stará, obestavěná betonem a plechem. Vedle leželo vytažené tělo, přikryté plachtou. Stanislav Jelínek starší. Otec a manžel. Dům byl jeho. Vlastníma rukama ho stavěl.

„Zatím to vypadá, že tam skočil, ale to určí až pitva."

Ohořelý dům Jelínkových
(zdroj: Muzeum Policie ČR)

Zrovna když chtěl zapsat prvotní dojmy do bloku, přiběhl příslušník SNB, zadýchaný, s papírem v ruce.

„Máme hlášení z Černošic. Našli muže. Ing. Stanislav Jelínek. Žije. Je podchlazený, zraněný a v šoku. Našli ho u jednoho domu kolem páté ráno."

Strouhal zvedl hlavu. „On žije?"

„Ano, ale zatím kromě svého jména neřekl ani slovo."

Než major stihl do notesu zapsat další poznámky, uslyšel hlas strážníka, který u plotu s někým rázně diskutoval. Přistoupil blíž a spatřil tmavovlasou, uplakanou ženu.

Strážník se ohlédl za kroky: „Soudruhu majore, je tu paní Babůrková, sestra Marie Jelínkové. Chce dovnitř."

Major se nadechl. Neměl rád chvíle, kdy musel nejbližším oznámit smrt jejich milovaných. Ale identifikace těla rodinným příslušníkem by celému vyšetřovaní hned na začátku pomohla.

Natáhl k ženě ruku: „Major Strouhal, kriminálka."

„Co se tady stalo? Kde je Máňa? A kde je Slávek? Pusťte mě dovnitř!"

„Paní Babůrková, je mi to moc líto, ale…" nedopověděl. Bolestný nářek Mariiny sestry přehlušil jeho slova.

S identifikací těla Stanislava Jelínka staršího pomohl pan Babůrek. Snažil se působit silně, avšak i jím pohled na celé neštěstí otřásl. Objímal svou ženu, ale v očích se mu odrážel šok. Výslech rodiny přehlušil štěkot psa z ulice.

„Hergot, kdo tam zase je?" major zaklapl blok a vydal se k brance. Na cestě zmateně pobíhal vlčák. Mokrý, špinavý a očividně vystrašený. Běhal k vysokému plotu a zase zpátky do bezpečné vzdálenosti. Štěkal, kňučel a třásl se. Za zády se majorovi ozval hlas paní Babůrkové: „Ten je Mariin! Alane! No tak, pojď ke mně!"

Nic. Pes udělal rozvážný krok kupředu, ale jako by ho snad nějaká neviditelná síla táhla vždy zpět. Bál se.

Nemocnice ve Zbraslavi páchla dezinfekcí. Všude bílé kachličky, tlumené kroky a hlasy za zavřenými dveřmi. Strouhal se zastavil u sesterny, odložil klobouk a jemně zaklepal.

„Ing. Stanislav Jelínek, narozen 1939, přivezen dnes ráno z Černošic. Podchlazení, tržné rány na hlavě, řezné rány na rukou a krku, otřes mozku, stav stabilizovaný."

Sestra dodala: „Je pořád v šoku. Nemluví. Tváří se, jako by ani nevěděl, kde je."

„Je při vědomí?“

„Ano, ale nereaguje.“

Strouhal jen mlčky kývl a přešel chodbou ke dveřím pokoje. Lehce zaklepal, nečekal na vyzvání. Vešel.

Stanislav ml. ležel na posteli. Ruku měl v dlaze a nohu zavázanou. Hleděl do stropu. Nehnul se, ani když Strouhal přistoupil blíž.

„Pane inženýre,“ oslovil ho klidně, „jmenuji se Josef Strouhal. Jsem vyšetřovatel. Chtěl bych vám položit jen pár otázek. Ne hned. Až budete moct.“

Major si přitáhl židli a posadil se vedle postele. Chvíli jen mlčky seděl. Čekal na nějakou reakci. Věděl, že pod tlakem nikdy z nikoho nic nedostane. Musel čekat, a hlavně pozorovat.

„Jste velmi statečný. Dneska jste přežil něco, co většina lidí nezvládla. Nechám vás odpočívat. Zastavím se za pár dní.“

Když se zavřely dveře, v pokoji zůstalo jen bzučení zářivky.

„Pane majore?“

Lékařův hlas lékaře vytrhl Strouhala z přemýšlení. Otočil se. Muž v bílém plášti, kolem padesátky, s brýlemi posunutými nízko na nose, se k němu blížil chodbou. Pod očima známky toho, že má za sebou hodně krušné ráno.

„Doktor Blažek,“ podával mu ruku. „Ošetřoval jsem inženýra Jelínka.“

Strouhal přikývl: „Děkuji, pane doktore. Je při vědomí, vím, ale stále nereaguje.“

Blažek si založil ruce na prsou a mírně se opřel o stěnu.

„Ano, trauma. To je zjevné, ale je tu ještě něco.“

„Co přesně?“ zeptal se Strouhal, a už vytahoval zápisník.

Lékař zvážněl: „Zranění, která utrpěl, nejsou konzistentní s tím, co bych očekával, pokud by byl napaden.“

Strouhal se zamračil: „Jak to myslíte?“

„Má tržnou ránu na hlavě – ta může být od pádu. Ale ostatní poranění? Řezné rány na levém předloktí jsou povrchové. Spíše škrábance. To samé na krku. Nešlo o útok. Obranná poranění vypadají jinak. Spíš bych řekl, že si to způsobil sám.“

„Sebepoškození?“

„Neříkám nic jistého, pane majore. Jen to, že to není jednoznačné. Pokud byl napaden, nebránil se. Anebo možná k útoku vůbec nedošlo.“

Strouhal zaskočeně přikývl: „Děkuji, pane doktore. Budu potřebovat kopie lékařské zprávy.“

„Samozřejmě. Zajistím to.“

Major se ocitl zase sám. Ve staré chodbě, kde i kroky zněly příliš nahlas, všechno začalo být o něco složitější, než se zpočátku zdálo.

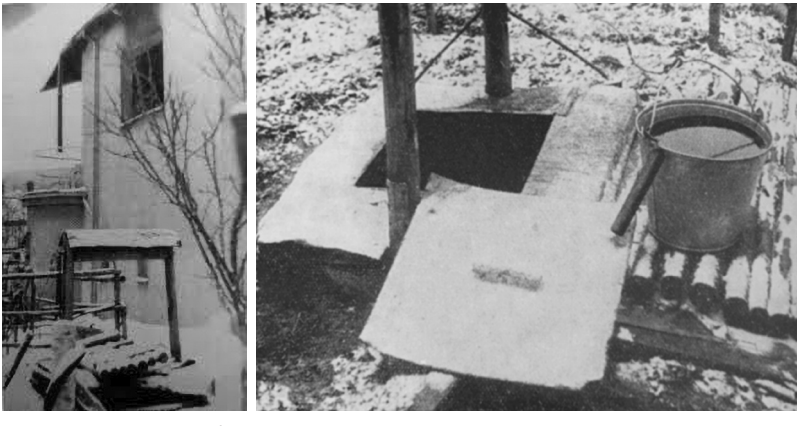

Záběry vyšetřovatelů krátce po tragédii
(zdroj: Muzeum Policie ČR)

Nevím, jestli uběhlo třicet minut, nebo čtyři hodiny. Stojím uprostřed cizího příběhu a nemůžu odejít. Před sebou jsem měla několik desítek listů popsaných strojem i rukou. Protokoly, zprávy a žádosti. Hned ze začátku mě zarazilo, že výpověď jediného přeživšího se měnila. Ne jednou. Třikrát! Na prvních stranách tvrdil, že ho otec kolem dvacáté třetí hodiny večerní poslal pro vodu. K tomu si z domu vzal vědro, ve kterém nosili vodu do kuchyně. Vypadalo to banálně, jenže o několik listů dál byla poznámka vyšetřovatele, že se vědro našlo v domě. Ohořelé. Muselo být uvnitř během požáru.

Další výpověď byla jiná, to už mluvil o někom neznámém, který ho měl zezadu udeřit do hlavy a napadnout ho. V následujícím protokolu se role útočníka přesunula na jeho otce. Jako by snad jeho slova hledala místo, kam by konečně zapadla, ale nikdy se tam neudržela moc dlouho. Mezi listy se navíc opakovaly žádosti o prodloužení vyšetřování. Lékaři odmítali povolit výslech vzhledem k Jelínkovu pobytu v psychiatrické léčebně a špatnému psychickému stavu. Chvílemi jsem měla vztek. Proč se tak zaplétal do vlastních lží, když musel vědět, že se na to přijde? Jenže pak moje rozčilení střídal soucit. Představovala jsem si ho mezi vyšetřovateli, kteří mají za úkol jediné: vyvrátit lež a dostat se k jádru případu. On proti nim byl sám, unavený, vystrašený a možná už i zlomený. Bál se? Chtěl si zachránit zbytek důstojnosti, lhal, nebo už jen nevěděl, co je pravda?

PRVNÍ VÝSLECH

Nemocnice byla velká, klidná budova. Jen někde v dálce skřípala kovová kolečka vozíku a kroky sester v gumových pantoflích se nesly chodbou z jednoho pokoje k druhému. Bylo další studené únorové ráno a za okny se snášely zbytky sněhu, který se hned rozpouštěl v šedou břečku.

Stanislav Jelínek ml. ležel na posteli, obvaz na noze byl vlhký, rty měl suché a bolavě popraskané. Odmítal pít i jíst. Oči přivřené, chvílemi klimbal, ale pokaždé sebou trhl, jako by se bál vlastních snů.

Dveře se otevřely. Do pokoje vešel major Strouhal. S pevným a neústupným pohledem, na sobě tmavý kabát, v ruce aktovku. Za ním stál zapisovatel s psacím strojem.

„Pane inženýre," oslovil ho Strouhal opět klidným hlasem, „je potřeba, abyste nám podal svou výpověď. Věřím, že se už cítíte dostatečně dobře na to, abyste mohl vypovídat."

Jelínek se zvedl na loktech. Byl slabý, ale ve tváři se mu objevil vzdor.

„Už jsem všechno řekl," zamumlal.

Strouhal si vzal židli a posadil se k jeho lůžku. Otevřel aktovku a vytáhl pracovní listy. Položil je na stolek vedle postele.

„Ne, pane inženýre. Zatím jste nám podal kusé informace. My potřebujeme pravdu. Celou pravdu."

Zapisovatel skládal psací stroj, klapání kovu působilo nepatřičně u lůžka, kde by člověk čekal jen klid. Žárovka nad postelí pořád protivně bzučela.

„Začněte od začátku," řekl Strouhal.

U stolu v čele místnosti stál starší muž a tiše mluvil s archivářem. Byla jsem tak ponořená do spisu, že jsem ani nepostřehla, když do místnosti vešel někdo další. Příchozí se usadil ke stolu a počkal, až mu archivář donesl několik tlustých desek. Vytáhl fotoaparát a vzduchem se neslo cvakání jedné fotografie za druhou. Kdo to je a k jakému osudu se vydává on? Zatřásla jsem hlavou. Soustřeď se! Vrátila jsem se k Jelínkům, kteří v tu chvíli vůbec nevědí, že jim zbývají už jen hodiny života.

List z protokolu výslechu ing. Stanislava Jelínka

Dlouholeté spory se sousedy Ungrovými a Košanovými vyvrcholily napadením a ublížením na zdraví.

„Josef Ungr byl stíhán pro ublížení na zdraví mně a můj otec na ublížení na zdraví Ungrovi a Košanovi. O tom, že je otec v daném případě stíhán jako obviněný, byl vyrozuměn písemně 6., nebo 7.2.1968. Současně s tím byl písemně vyrozuměn usnesením, že jsou pochybnosti o jeho příčetnosti a že jeho výslechu se zúčastní dva znalci psychiatři. Jako obhájce jsme si vzali JUDr. Jaroslava Tauše. Na otázku, jaké byl otec povahy, uvádím, že byl povahy mírné, šlo o člověka poměrně citově založeného, který však nesnášel nějaké bezpráví vůči naší rodině a zejména pak, když by mé osobě někdo ubližoval. Tyto okol-

nosti ho dovedly, respektive mohly dovést, do stavu, kdy se nebyl schopný ovládat, řekl bych až k nepříčetnosti. Naproti tomu matka, i když byla velice obětavá, přece jenom dovedla snést mnohem větší pohnutí a rozrušení. Na další otázku, jak na otce působilo nynější trestní řízení, uvádím, že již od 7.2.1968, kdy k případu došlo, se na něm projevovala deprese, jako by ho něco trápilo. I dříve byl otec samotářské a uzavřenější povahy, od uvedené doby byl ještě uzavřenější a mnohokrát propadal v lítostivý pláč. Od 7.2.1968 byl otec práce neschopen. Někdy krátce po Novém roce 1968 se dokonce stalo, že otec, když šel po pokoji, náhle se z ničeho nic skácel, při tom upadl na stůl hlavou a způsobil si oděrky na kořeni nosu. Při tom ho matka zachytila, a když se ho zeptala, co se mu vlastně stalo, tak říkal, že se zamyslel, že se mu zatmělo v očích, a nevěděl, co se děje. Když dne 6.2. 1968 obdržel již uváděné usnesení, že je stíhán a má být vyšetřen jeho duševní stav, podstatně se jeho duševní deprese zhoršila. Každý večer mě doma nedočkavě očekával a jakmile jsem přišel, tak mi padl mlčky kolem krku a opakoval – Taková nespravedlnost."

Ilona Vejvalková

RODINA V OSADĚ U PANENKY MARIE

Na starém papíru se vyjímala tvrdě slova protokolu s výpovědí syna, který se snaží popsat svého otce. Četla jsem řádky, kde se Stanislav Jelínek mladší snažil najít rovnováhu mezi vzpomínkami a omluvami. Vyjádření sice psané rukou zapisovatele, ale přesto nesené jeho vlastním hlasem. Maminku ve svých výpovědích zmiňoval jen okrajově, ale otec měl jeho respekt i v minulém čase.

Podle syna byla otcova přítomnost v domě cítit na každém kroku. Začala jsem se sama sebe ptát: Jaký doopravdy byl? Vždyť před námi stojí člověk s vlastním příběhem, který začal dávno před tragédií ve Vonoklasech.

Stanislav Jelínek starší se narodil roku 1911. V mládí nastoupil vojenskou službu, ale jeho kariéra se brzy zlomila. Lékaři mu údajně diagnostikovali psychické potíže a rozhodli o superarbitraci. Vojnu tedy opustil, ale nezůstal bez práce. Stal se stavebním kresličem. Jde o profesi spořádanou, vyžadující přesnost a trpělivost.

Na jedné tancovačce v Třebotově poznal Marii Skopovou. Byla o tři roky mladší, pocházela z rodiny, kde vládl otec pevnou rukou a pro svou dceru si přál „lepší partii“. Stanislav nebyl tou představou. Byl poznamenán svou vojenskou minulostí. Marie byla ale hodně tvrdohlavá. Proti vůli otce si Stanislava vzala a jejich osudy se spojily navzdory všem varováním. Nad Vonoklasy, v chatové oblasti u kapličky Panenky Marie, koupil Stanislav pozemek a vlastníma rukama postavil dům. Bylo to jejich vysněné místo, kde měli založit rodinu. Pro někoho možná obyčejný dům, ale pro ně začátek nového života.

V únoru 1939 se jim narodil syn, Stanislav mladší. Doma mu říkali Slávek. Radost z narození chlapečka ale dlouho nevydržela. Roku 1943 zasáhla rodinu rána. Slávka postihla dětská obrna. Zůstal částečně postižený, ochrnutý na levou ruku a pravou nohu. Přesto byl chytrý a zvídavý, s hlavou plnou bláznivých nápadů. Jenže právě tehdy se začal měnit i vztah mezi otcem a synem. Jelínek starší začal mít na Slávka obrovské nároky. Jako by snad chtěl, aby tělem omezený syn nahradil vše, co on sám nedokázal.

Tohle všechno se mi vybavovalo, když jsem četla výpověď jeho syna. Za každým strohým „otec řekl“ nebo „otec udělal“ jsem si představila mladého muže, který kdysi tančil s Marií v Třebotově, nosil ji květiny, postavil pro ni dům, radoval se z narození dítěte – a pak se díval, jek jejich jediného syna zasáhl osud, na který nikdo z nich nebyl připravený. Snad byl opravdu složitý, s temnými stíny v povaze i životě. Ten jeho skončil tragicky v roce 1968, ve stejné noci, kdy zemřela i jeho žena Marie.

Právě kolem něj se vznáší otázka: Byl pachatelem, nebo obětí? Vyšetřovatelé tehdy rozhodli, že to byl právě on, kdo tu noc vraždil, a že syn přežil jako jediný svědek. Jeho psychický stav, jeho minulost, sousedské spory a napadení nechávají otevřené pochybnosti. Snažila jsem se pochopit, jaký byl ve chvílích, kdy na něj policie nenahlížela jen jako na obžalovaného v případu Košan a Ungr. Jaký byl, když seděl u stolu, objímal svou ženu, vycházel na dvůr za prací kolem domu? Byl to otec, kterého jeho vlastní syn popisoval s rozporuplností. S láskou, ale i strachem.

Zima roku 1946

Byl lednový podvečer. Slávek seděl sám v dětském pokoji, záda shrbená nad učebnicí matematiky. Klid domu přehlušoval jen tikot hodin a občasné prasknutí pracujícího dřeva v podlaze. Venku padal těžký sníh a na stole se třepotal plamínek malé petrolejové lampičky.

Z vedlejšího pokoje doléhaly kroky. Těžké a důrazné. Dveře se otevřely bez zaklepání. Ostatně jako vždycky. Otec vešel do pokoje, postavil se za syna a díval se mu přes rameno.

„Kolik je sedm krát devět?“

Slávek vzhlédl. V očích měl strach.

„Šedesát… tři?“

„Po večeři jsem ti řekl, že si to máš zopakovat. Neumíš poslouchat?!“

Položil mu ruku na rameno. Pevně, až se chlapci sevřelo hrdlo.

„Chceš skončit jako nějaká nula?“

Slávek neřekl nic. Jen očima probodával desku stolu. Otec odešel stejně rychle, jako přišel. Dveře se zavřely, a Slávek seděl dál

s hlavou sklopenou. Jako by snad nestačilo, že ho maminka každý den vozí do školy na kárce! Pro ostatní děti ve škole není jen mamánkem, ale teď i šprtem, který zná všechno dřív než ostatní. Táta chce, aby byl pořád o krok napřed.

Ale Slávek netoužil po jedničkách. Chtěl patřit mezi kluky, kteří spolu po škole lezou po stromech a střílejí z praku. Jenže oni ho mezi sebe nepřijali.

MARIE

Marie Jelínková byla žena, kterou by v davu málokdo postřehl. Křehká a jemná, tichá a nenápadná, s krásnýma očima, které člověku pohlédly až do duše. Pracovala jako uklízečka na zdravotním středisku v Černošicích. Každodenní dřina, jednotvárná práce za malý plat, ale nikdy si nestěžovala.

K 1. lednu 1962 dala výpověď a až do své smrti byla ženou v domácnosti. Její svět se smrštil na dům ve Vonoklasech a na rodinu, ve které byl středobodem její syn. Slávek byl její všechno. Už od chvíle, kdy se narodil, a ještě víc potom, co ho nemoc poznamenala.

Jen kolem něj se točila celá její existence. Byla to ona, kdo ho dennodenně vozil na dvoukoláku tři a půl kilometru do školy ve vsi Mokropsy. A stejnou cestu absolvovala zpět. Déšť, sníh ani horko, nic ji nezastavilo. Opravdový důkaz její mateřské lásky. Lidé ve vsi si toho samozřejmě všímali. Někteří s obdivem, ale jiní s posměchem. Děti ve škole viděly Slávka jako mazánka, který je až příliš opečovávaný. Stával se tak terčem posměchu, aniž by za to mohl. Marie se ale nikdy nevzdala. Měla jediný cíl: dát synovi veškerou podporu, jakou potřeboval. Aby i přes svůj handicap v životě obstál.

Pod manželovým vlivem byla Marie spíše submisivní. Její hlas v domácnosti slábl a ustupoval Stanislavově tvrdosti. Ale

v péči o Slávka se nenechala nikým a ničím zastavit. V tom byla její síla. Dokázala syna provést nejen dětstvím, ale i studiem. Přestože rodina neměla peněz nazbyt, podporovali ho, aby mohl studovat dál.

Právě díky jejich obětavosti a vytrvalosti se Slávek pomyslně zapsal do historie obce dne 11. června 1962 kdy promoval na Fakultě technické a jaderné energie ČVUT. Stal se prvním občanem Vonoklas, který získal vysokoškolský titul. Marie byla tak pyšná! Slávek, oblečený v taláru a s diplomem v ruce, byl důkazem, že všechna ta léta dřiny, dvoukolák, nekonečná péče a ustupování okolí měly smysl.

Když pak Slávek nastoupil jako odborný referent do Výzkumného ústavu mlýnsko-pekárenského, bylo to naplnění jejího tichého snu. Její syn to dokázal.

V badatelně mi prsty klouzaly po stránkách, kde se o ní psalo jen krátce.

„Pracovala jako uklízečka."

„Výpověď 1.1.1962."

„Žena v domácnosti."

Byly to nic neříkající záznamy, ale já za nimi viděla ženu, která v zimě tlačí dvoukolák zasněženou cestou do Mokropes, v létě jí pot stéká po čele, zatímco se snaží stihnout to tak, aby syn do školy nepřišel pozdě. O Marii jsem se toho ve spisech nedočetla tolik, kolik by si zasloužila. Byla pro mě nepsaná hrdinka, která svému synovi otevřela cestu k životu, jaký by bez její péče neměl. A přesto zůstala většině lidí v paměti jen jako tichá žena z domu za vysokým plotem. Hned jsem věděla, že právě ji chci popsat co nejživěji, aby její odhodlání nezmizelo a ukázalo, jak silná láska k dítěti může být.

Podzim 1943

Nastal jeden z typicky podzimních dní. Chmurný a mlhavý. Marie si dodnes pamatuje, jak se vracela s vědrem vody od studny a Slávek vesele skákal do hromady spadaného listí.

Jenže pak přišla horečka. Běžná podzimní viróza, myslela si. Ovšem noc byla ještě horší. Marie ji celou proseděla u synovy postýlky, s rukama sevřenýma v klíně, hladila ho po zpocených vlasech a poslouchala jeho sípavý dech.

Když se Slávek přestal zvedat z postele, přivolali lékaře. Starého, vousatého muže s milýma očima, kterého měly rády všechny děti z okolí. Položil prsty na Slávkovu levou ručičku a pak na pravou nožku. V ten okamžik se mu proměnila tvář.

„Musíme do nemocnice."

Tou jednou větou převrátil rodině život naruby.

Cesta byla nekonečná. Slávek, který ještě před pár hodinami pobíhal po zahradě, teď ležel bez síly a jen unavená očka zkoumala strop sanitky. Marie ho držela za ruku tak pevně, až ji dlaň pálila.

Čekání na studené nemocniční chodbě jí přišlo nekonečné. Když se konečně objevil lékař, už z výrazu jeho tváře poznala, že je to vážné. Srdce se ji zastavilo.

„Paní Jelínková... je to dětská obrna."

Slyšela ho, ale nemohla uvěřit tomu, že ta slova patří právě jí.

„Bude potřebovat klid. Dlouhou léčbu. A péči… Opravdu velkou péči."

Později se dozvěděla, co to všechno znamená. Ochablá ruka. Noha, která nebude poslouchat. Nekonečné cvičení, masáže, dlouhé roky strachu, aby nemoc nepokračovala.

Nikdy nevymaže z paměti první večer doma. Když ho položila do postýlky a viděla, jak se snaží vstát stejně jako dřív, jenže tělo ho neposlechlo.

„Maminko? Já už nebudu nikdy běhat jako dřív?“

Marii se zaplnily oči slzami. Sklonila se k němu, otřela slzičku, která se mu koulela po tvářičce, objala ho tak pevně, jako by ho chtěla schovat před celým světem… Věděla, že od té chvíle už nebude nic stejné, ale že nikdy nepřestane bojovat.

Od toho dne mu dávala víc, než měla. Vlastní čas i vlastní sny. Ráno ho posadila do dvoukoláku vystlaného peřinou, přehodila přes něho deku a vezla do školy.

Ten den, kdy Slávek onemocněl obrnou, odešla i její představa obyčejného života. Ale narostla v ní síla, která ji už nikdy neopustila.

A když později, po letech, sledovala, jak její syn promuje na ČVUT, měla pocit, že to není jen Slávkovo vítězství, ale i její.

Věděla, že život k nim nebyl laskavý. Ale také věděla, že všechno, co dělala, stálo za to.

Syn, kterého držela v náručí a chránila před světem, ten svět nakonec dokázal porazit po svém, se vztyčenou hlavou.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Studna - Spis Jelínkovi*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.